

LENIN TUJ VYLET

(По ленинскому пути)

VKP(b) Okruzhkomlən, VKP(b) Kudymkarskay rajkomlən da Okrispolkomlən organ.

Belojevskay selsovietiš Nepinskay kolxoznikkezelən obrasseñno

Jorttez kolxoznikkezelən! Miyan velikəj socialisticeskəj rodinaiş beldəs naroddeze viləntuziazmən, vəvlətəm törəcəkəj aktivnostən pessənə vil proizvodstvennəj rövədaez ponda. Beldəs strana paşa kolxoznikkezelən bojevəja pessənə vylən urozaj ponda, stalińskəj 7-8 miliard pud şu poluçajtəm ponda. Ena vil povetədaez vylə Sovetskay Sojuziş nadırdezsə vdoxnovlajtə velikəj stalińskəj Konstitucija, kədə beldə uzañış şələmən azətə vil əntuziazm, soddəvən.

Əni miyan okrugun tuncə kəzən kampanija, kədə çu-lətəmən oz konçajtə, a toko pondatə 1937 godşa vylən urozaj ponda pessəm. No tavoşa urozaj ponda pesşikə, mijə dolzenəs vizib iedvayıp i 1938 godşa urozaj ponda pessəmsə.

Mijə talun konçajtamə kəzən kampanija i ena lunezzə, kəeəm bəzə ez vəv peredbəskatəg, petamə gərən parrez. Beldəs parrez gərən maj mişecən! — vot kəeəm zadaça sulalə okrug paşa beldə kolxoz ozyń. Oż gərəm, maj mişecən par gəran plan tərtəmən.

Kolxozis predsedatəl F. Jepanov.
Brigadir: F. Jepanov, Cudinov F. A.
Kolxoznikkezelən nümsən: M. Jepanov, P. Jepanov, A. Jepanov, I. Jepanov, M. Cudinov, N. Jepanov, S. Jepanov.

KOLXOZ PREDSEDATEL DOLZEN JURAVNЬ SEVƏN,

a 8vecov toko pukalə da rytke tabak

Kəeəm bəzən kolxoz pravlennoe en lok, to rytke tabak uzalən pəki kerkuş drəvalət.

Mədəvə bəzən vylas neto asyvanas da rytke tabak usalən pəki kerkuş drəvalət. Međəvə bəzən vylas neto asyvanas da rytke tabak usalən pəki kerkuş drəvalət.

Svecov munas pravlennoe, pukalə da rytke tabak. — Uzəs bəzən vylas munas-ed i metəg — dumajtə Svecov. Kolxoznikkezelən usalən, gərən — kəeəm. A kəz kəeəm, kəeəm kampanija, — sija Svecov.

Svecov munas pravlennoe, pukalə da rytke tabak. — Uzəs bəzən vylas munas-ed i metəg — dumajtə Svecov. Kolxoznikkezelən usalən, gərən — kəeəm. A kəz kəeəm, kəeəm kampanija, — sija Svecov.

Loas asyv. Kolxoznikkezelən jor-kətən predsedatəl voro-ta, a Svecov vətaşə: Vişətə kəz traktorres gəmtənəp.

Mexonosin M. Je.,
Mexonosin I. N., Podjanov
Ja. G.

Maj 15 lun 1937 god
№ 56 (1505)

Подписная плата:

На 1 год 14 р. 40 к.
На 6 мес. 7 р. 20 к.
На 3 мес. 3 р. 60 к.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:
п. Кудымкар Свердловской области

Traktorrezən gərəm.

Lon dənə prestupnəj otnoseñno ponda avu nekycəm opravdanıno

Maj 12 lun kezə miyan Fedorovskay kolxoz beldən tərtis lon kəzən plan. Gosudarstvennəj lon kəzən plan miyan vəli 9 hektar, a mijə kəzim 11,4 ga. Mu lon uvtə mijə gotovitim arşan: gərimə viləsəz da palozzez, beldəs plossad vylə puktimə inje-rajnəj "udobrennəz". Lon mijə tavo kəzim isklüticələnə rjadovəj şejalkaən. Əlik kədə şuovəj kulturaezkət i medbur muez vylə.

Bura uzalısa İnovodçeskəj brigadais kolxoznikkezelən: Ba-jandın Nil Trofimovič da Boteva Glikerija Stepanovna, kədnija gərisə i piñalisa lon uvtə beldə plossad i kəzisə lonə rjadovəj şejalkaən.

A vot miyan rajoni mukəd kolxozzez imətənə setəm-zə klimatičeskəj, ekonomiçeskəj da texničeskəj uslovijaez, no lonsə kəzən prestupnəj. Lon kəzəmən miyan rajonən sussestvujə opportunističeskəj ocerednost, mukəd kolxozzezən lon kəzəm kələpə.

Torja selsovettez, kəzən kəzən kəzən 11 ga lon, — kəzən oz i dumajt i siş 03. Kuproskəj MTS-iş kolxozzez 125 gais lon kəzisə toko 8 ga.

Eta pozor! Udarnəj uzən Juşvinskəj rajoni kolxoznikkezelən veşkətlişsə dolzenəs mişkavınə etə pozornəj pjatnosə. Lon dənə prestupnəj otnoseñno ponda miyan avu nekycəm opravdanıno.

Fedorovskay kolxozis İnovodçeskəj brigadais brigadir-ordenenosec Je. Mozajeva.

Svodka

Maj 14 lun kezə okrug paşa kolxozzezən kəzəm işlis

Rajonnez	Unaja kəzəm (ga)	%
Gainskəj	2061	50,1
Koşinskəj	3528	47,4
Koçovskəj	7123	72,8
Jurlińskəj	10368	67,2
Kudymkarskəj	25604	66,5
Pošelkovəj sovet	882	76
Juşvinskəj	11215	59,6
Okrug paşa	161791	62,5

Kəzəs

Otevskay selsovietiš Jogiçovskay kolxoz maj 11 lunə tərtis kəzən plan. 123 hektar tuje-kolxoz kəzis 120 hektar. Karavajev, Jarkov

Paninçi pozornəja

ķessən vəzən

Verx-Juşvinskəj selsovietiš Paninskəj kolxozlən vəlise beldəs pozannez, medbər kəzən plan tərtib stokəz, no sija pozornəja kəssə vəzən.

Tavoşa god kezə kolxozlə setəm plan kəzən zernovəj kulturaez 169 hektar, no sija maj 12 lun kezə kəzis toko 60 procent vylə. Etə loə səşən, sto kolxoznikkezelən kolasən socvermaşəm avu. Medbur kolxoznikkezelis udarnikkezelis: Mexonosin Matvej Semjonovičliş, Mexonosin Vaşili Kuzmiciş, Mexonosin Dimitrij Semjonovičliş da Pavel Semjonovičliş uezalan opyt mədik kolxoznikkezelə ozə setə. Etə udarnikkezelən kəsən ozə ləddişə, Stengazeta, kədə rytke tabak. — A ed kərə konçitam-zə. Podi maj 20-ət lunəzis kəşəs.

Vot osnovnəj priçinaez, təşəş Paninçi koltçisə mukəd kolxozzezən avu lezəməş əlik nomer.

Şelpo kəzən kampanijaən oz intəresujtçə

Verx-Juşvinskəj şelpo dolzen obsluzivajtə 12 kolxoz, kolana tovar novjətən əvvəz vylət, no şelpois predsedatəl Mexonosin Konstantin Ivanovič kəzən kampanijaən oz intəresujtçə. Tulos əsluzit etik kolxoz.

Çelad ponda oz zabolitçə

Trapeznikovskay selsovietiš (Kudymkarskay rajonən) kolxozzez çelad ponda ozə zabolitçə. Selsovietən toko əlik Jegorovskay kolxozən organizujtəm çelad sad, no kolxozis juralış jort Tupicən ozət, myj kerşə çelad sadən. Çelad sadəs zavedujussəj jort Brazgina çeladəs oz radejt, nan, kədijə poluçajtə çelad ponda, çeladəsələ oz şet. Çelad sadən nat, avu nekycəm porjadok.

D. Viləsov

Spisok

Okrug paşa kolxozzez, kədənə konçitəsə şev

KOÇOVSKƏJ RAJON:

1. Sañserovskəj
2. Abramovskəj
3. Monastyrskəj

JURLINSKƏJ RAJON:

4. N-Sarañinskəj
5. Çassinskəj
6. Sergejevskəj
7. Ruşenskəj
8. Fedotovskəj

KUDYMKARSKƏJ RAJON:

9. Vaşovskəj
10. Sərvəzskəj
11. Vişajskəj
12. Sofonovskəj
13. Artamonovskəj

JUŞVINSKƏJ RAJON:

14. Sofronovskəj
15. Jogiçovskəj
16. Stepanovskəj
17. Zarja budussego
18. Sekovskəj
19. Asanovskəj
20. Gañovskəj

Dəs kuçik

Jogiçovskay kolxozis kolxoznik Gulajev Andrej Jegoroviç gərə lunnas 20 sotkaən i kolə una çeleznaez.

Eta ne socialisticeskəj ot-noseñno kolxoznəj izyp. Socializm oz terpit dəs kuçikkezəs.

Jarkov

Русский алфавит—в основу коми алфавита

Redakcijaşań

Talun A. N. Zubov
lən statjaən oştam roç
alfavit osnova vylən
Komi-permjackej al-
favitliş proekt obsuz-
dajtəm. Koram vydəs
asınılm lddətişsezəs,
derevçais vydəs kul-
turnej rəbotnikkezəs
giznə redakcijaə piş-
moez peçatajtəm pro-
ekt jılış vlskažvaqno-
ezən, predlozeqqoezən
da vił prokttezən.

Для коми-пермяков нужен такой алфавит, который был бы в практике письма удобен, по возможности малобуквенен, фонетически правильно отображал бы все звуки языка и максимально бы отождествлялся с русским алфавитом.

Удобство алфавита при письме заключается в том, чтобы изображение знаков и сочетаний их не только в словах, но и в фразе было легким, без частых отрывов пера от строки, чем сильно страдает современный коми алфавит на латинской основе.

Малобуквенность—достоинство всякого алфавита. Такой алфавит наиболее экономен и легче усваиваем в педагогическом процессе и детьми и массами.

Фонетически правильное отображение существующих в языке основных звуков является одним из наиболее сильных требований к алфавиту. Это во много раз облегчает усвоение письма. С этой целью по-возможности нужно избегать в алфавите немых знаков и ни в коем случае не допускать двухзначных и трехзначных изображений звуков, как это можно видеть во всех европейских языках (за исключением русского).

Несоответствие звука букве, составное изображение звуков и т. д. все это ведет к исключительному усложнению алфавита, а следовательно затрудняет его усвоение.

Работа в школе по молодцовскому и латинизированному алфавитам—убедила нас в их несостоятельности во всех отношениях. Молодцовский алфавит в следствии своей латино-русской половинчатости и обособленного изображения палatalных звуков создавал при переходе на русское письмо неизбежные трудности. Дети привыкли к начертаниям „j“, „d“, „ö“, в русском письме неизбежно делали ошибки („дъядъя“ или „дадъя“ или еще „дада“ и т. д.), т. к. исключение

русских сложных „я“, „е“, „ё“, „ю“ из алфавита и замена их фонетическим соче-

танием „ja“, „jo“, „ju“, „je“ из себя целиком русский алфавит с введением двух знаков для африкатов „дж“ и „дз“, что обозначается „краткой“ над основным прародителем африката:

та: „дж—ж“, „дз—з“.

Третий африкат „тш“ остается в начертании рус-

ского „щ“. Может быть было бы целесообразней его изображать по аналогии с

предыдущими „ш“, тогда буква „щ“ из алфавита выпадает.

Палатальные согласные я не выделяю, так как в нашем языке также как и в русском языке применимо правило: „согласные перед мягкими гласными смягчаются“.

Это правило выводит нас из положения в пользу. Но в противовес этому в коми языке есть весьма немногочисленные сочетания согласных с гласными, где согласный звук последующим мягким гласным не смягчается, например: „ди“, „си“, „ни“, „де“, „зе“, „не“, „те“ и т. д. Их всего до восемнадцати сочетаний, но чаще употребимых до половины. В этих случаях я ввожу надстрочный знак „апостроф“, что ни мало не затрудняет письмо. Примером могут служить, печатаемые ниже образцы письма.

Наряду с этим с первого же раза ознакомления

Проект

Коми-пермяцкого алфавита, предложенный к обсуждению т.

Зубовым А. Н.

Аа; Бб; Вв; Гг; Дд; Ее; Жж;
Жж; Зз; Зз; Ии; Йй; Кк; Лл;
Мм; Нн; Оо; Пп; Рр; Сс; Тт;
Уу; Фф; Хх; Цц; Чч; Шш;
Щщ; Ыы; Ээ; Юю; Яя; Ъъ; Ёё.

учащихся с алфавитом нужно будет расчленить гласные звуки на твердые: „а, о, у, ы, э,“ и мягкие „е, ө, ю, я, и“. Эта работа проводится и теперь, только для детей она совершенно не понятна по своей отвлеченностии. Увязав ее с правилом смягчения предыдущих согласных, оно делается осмысленной.

Зато с введением данного алфавита из существующих правил грамматики масса правил выпадает как ненужное, например: правила ассимиляции согласных сессия, бессия, миссия, килля, колля, воття, шиняяла, а также сия, ния (миэтиэ), т. е. как раз то, что полагалось зазубривать.

В отношении удобства письма и быстроты овладения чтением, конечно, всякий может судить по русскому письму и по предлагаемым образцам. Всякий владеющий практическим языком и умеющий читать и писать по русски может называться уже грамотным по коми.

А. ЗУБОВ

ГЭРД НИМПАС

Талун ыжыт,
Празник ыжыт талун.

Радэн ёткэ

Съэлэм уна се.
Коми область
Мичаа шынняялэ
Сылэ тырис
Боеэй дас ве.
Дас чулалис...

Гырыс ужэн петам!

Кин оз аззы,
Оз тэд ётэ кин?
Талун празник:
Дас вося победа!
Бичирэн юялэ
Сотчэ син...

Ета пизян,
Быга, гыма кадэ
Этик час ог сувчэ,
Этик миг.
Талун мунам
Знамя увтын радэн,
Уж визэтам
Дас вося ми.

Позъ-я плодо водство пыртны миян округэ

Кудымкар—миян округ—лэн центр сулалэ Ленинградкэт, Тобольскэт да Томскэт этик географический широта вылын. Позя ся плодоводство пыртны и миян округэ—вот вопрос.

Кэр ми пондам байтын колхозниккэт ета йыллэ, унажыкыс оз верит, што миян вермасы быдмыны: яблоня, вишня, группа и мукэд плода ту. Но емэс и сетшэм мортез, кэдна эти-мэдилын вэвлыва-

мась и тэдэны, кыз и кыцаминезын быдмыны плода туэз, ния веритэйн, што и миян быдэс пондас быдмыны.

Медбы не күш кылэн ета шуны, миянлэ усяс сетним

кыщэмкэ обоснованне. Этик обоснованнээн вермас лоны миян ровнэй климат.

Шоча кэр тэвсэ мороззэ миян сулалэнэ 40°-ся кэзтжыкэс. Шэрэг тэвсэ температураыс 16—17° кынным, а мукэд тэлэ и ета оз овлы.

Кък brigada

(Prodolzeñdo)

as 4 kilometr, pavzajtən pondasə setçin, vot i kajəta me vəvvezlə şojansə—baitis sija dođasikas.

Te, Ivan Tixonoviç, bura şledit piňalişsez şerryń. Umela-kə piňalasədak izpıse og pri nit, zakazitis sylə brigadir.

A kerkə raz me umela şlediti?—əvíditcis zotosa Ivan Mixajloviç.—Aslınyt-ed uzalamə. Umela eg kerlə da og i pondə...

Kołçisə toko vəvmədi. Karta pýekə termasətən pýris pývočka,—piňaliş Jepanova Jevgenija Lvovna.

Şormin-taj talun, şormin, şerəm-pyr viştalis predsedatəl.

Tupəşsez eşe şoji, matə pəzalıs dı,—gorətciş, pývočkaabs.

Bura tenə uvazajtəmatyň, tupəşsezən eşe ver-

də. No mun cozaşyk, kut vəvtə...

Кък vələn munisə var-tan tiasinaen nəitən kərtyi i 6 ças kezə kartalı ez kołçəcə etik vəv. Кък das minutaen nəpinsə vədənəs petisə izə. Siz orgaňizovanpəja petən pija bvd asylə. Sijən i Nepinskiy kolxoz bvd izən tūna şelsovet paşa mukəd kolxozze şerti medoşyn.

Ne siş uzałə Belojevskəy kolxoziñ tədəşə brigada. Kəda kadə nəpin-skəy kolxoznikkez petisə izəvən, Belojevalın u nə kolxoznikkez eşe uzişə çeskət onən. Vəli 8-ət ças-ni kər pondisə nija etikən loknə vəv kartaə da ləşətçən pətəv əv vylə.

To loknis kolxoziñica Brazkina Tatjana Sidorovna, səvərgən təşçisiş Kaukuv Terentij Šemjopovic.

Kumtəs vylis kutiş çaləj vəvsə, no vəra şijəsəs avi. Pondisə kossyń.

No kyeemtə me talun vəvsə kuta,—jualisija koñuxlis Karavajev Vaşiliy Vlasoviçliş.

Kut von-taj etə,—iñdətis cuñas Karavajev.—No „Şerəj“,—Brazkinalə vəvsə şijəsalikə, suis sija, a Brazkina elakadə kossis şefovka da pnyruvtas bogis: „Kytəmət y i vostəmas, lad on azzy...“

Brigadalən srujals vədəs orlaşəm, mavtəm. Bvd vəv sruja ponda ləşətəmaş-zə, tədalə, tuvvez, no porjadokb oz sobuludajtç...

Nedər myiš loknis eşe etik kolxoznik — Jarkov Andrej Prokopjeviç.

Te, kum, talun kut, vəvsə to etə,—çaləj kod vəv vylə təşçialis brigadir Kaukuv Nikolaj Filiippoviç.

Kumtəs vylis kutiş çaləj vəvsə, no vəra şijəsəs avi. Pondisə kossyń.

Okonç. mədik pomegyi

